

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ		Тр 017-11.05-2024
	Талап		02.05.2024 ж.
	Нормативтік құжат түрі		1-8

«БЕКІТЕМІН»

Темірбек Жүргенов атындағы Қазақ
ұлттық өнер академиясы қабылдау
комиссиясының төрағасы

_____ А. Жудебаев

(2025 жылғы «__» «__» № __

Ғылыми кеңес хаттамасы)

**6B02151 - «СӘНДІК ӨНЕР» БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ
БОЙЫНША 2025-2026 ОҚУ ЖЫЛЫНЫҢ
ТАЛАПкерлеріне қойылатын талаптар**

Алматы, 2025 ж.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ		Тр 017-11.05-2024
	Талап		02.05.2024 ж.
	Нормативтік құжат түрі		1-8

Құрастырушы:

Талдыбаева А.С., «Сәндік өнер» кафедрасының меңгерушісі м.а.

«Сәндік өнер» кафедрасының мәжілісінде талқыланып, ұсынылды

«_____» сәуір 2025 жыл №_____ хаттама

«Сәндік өнер» кафедрасының

меңгерушісі _____ Талдыбаева А.С.

«Кескіндеме, мүсін және дизайн» факультетінің Академиялық сапа
жөніндегі кеңесінде мақұлданған

«_____» сәуір 2025 жыл №_____ хаттама

Төрағасы _____ Байділда Б.Н.

КЕЛІСІЛДІ:

«Кескіндеме, мүсін және дизайн»

факультетінің деканы _____ Байділда Б.Н.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Тр 017-11.05-2024
	Талап Нормативтік құжат түрі	02.05.2024 ж. 1-8

6B02151 - «СӘНДІК ӨНЕР» БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Қазіргі әлем және оның талаптары қарқынды дамып келеді. Сәндік өнер мамандық ретінде уақыт талаптарына, пәндік-кеңістіктік ортаны ұйымдастыруға арналған іс-шараларға жауап беруі керек. Сәндік-көркемдік іс-әрекеттің арқасында көптеген нысандар әсерлі, эстетикалық құнды, көркем ұйымдастырылған және функционалды түрде орындалады. Сәндік өнердің бағыттары әртүрлі және бүкіл әлемдегі адамдардың өмірі мен қызметінің әртүрлі аспектілерін жүзеге асыруға жауап береді. Осыған байланысты, сәндік өнер мамандығын таңдаған талапкерлер өтініш беру кезеңінде көркемдік талғамға, абстрактілі ойлауға, шығармашылық көзқарасқа, эстетикалық бейнелеу қабілетіне, көркемдік шеберлік пен сурет салу дағдыларына ие болуы тиіс.

Оқуға тапсырушы талапкер оқуға түсу үшін таңдаған мамандығы бойынша орта немесе арнаулы орта білімі, көркемдік білімі (көркемсурет мектебі, студия) болуы немесе таңдаған мамандығы бойынша Темірбек Жүргенов атындағы ҚазҰОА дайындық курстарында оқудан өтуі тиіс. Талапкердің орта мектеп бітірушісіне сәйкес келетін жалпы білім деңгейі, жоғары интеллектуалдық деңгейі және кең ой-өрісі, әлемдік және қазақстандық бейнелеу өнері, тарих, мәдениет, сәндік өнер және қазіргі заманғы үрдістер саласындағы білімі болуы тиіс.

Талапкер меңгеруі тиіс:

- * Академиялық сурет, кескіндеме, сызу және композицияны ұсынудың негізгі дағдылары;
 - * Композициялық пішін ережесі және бейнелеу түсініктері;
 - * Идеялық ойды ұсынудың әртүрлі әдістері;
 - * Акварель, гуашь бояуларымен және барлық сурет құралдарымен (сызғыш, шаршы, циркуль және т.б.) жұмыс істеудің практикалық дағдылары.
- Дамыған эстетикалық талғамға, түс, пішін, пропорциялар мен бөліктердің арақатынасына, сондай-ақ қиялды шығармашылық ойлау мен қиялға ие болу қажет.

Талапкер кескіндеме, сурет, композиция және сызу бойынша кемінде 15-20 (жиырма) шығармашылық өз бетінше А3, А4 форматында, әртүрлі мәнерде және түрлі тәсілдермен орындалған жұмыстарды ұсынады.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Тр 017-11.05-2024
		02.05.2024 ж.
	Талап Нормативтік құжат түрі	1-8

Шығармашылық емтихандары:

«Сәндік өнер» мамандығына түсушілер үшін мамандануына қарамастан, жоғарыда аталған білімді, шеберлікті және дағдыларды анықтауға бағытталған екі шығармашылық емтихан өткізіледі. Бірінші шығармашылық емтихан екі пәнді қамтиды «Сурет» және «Кескіндеме», әрқайсысы жеке өткізіледі, бірақ бір баға қойылады.

«Сурет» және «Кескіндеме» бойынша талаптар мен бейнелеу объектілері барлық сәндік өнер мамандандырулары үшін бірдей.

«Композиция» шығармашылық емтиханының екінші түрі тұрғын үй интерьерінің сәндік композициясын жасау бойынша тапсырманы орындауды қамтиды. Сонымен, талапкер тапсыратын емтихандар:

1. **Сурет** – портрет иықпен бірге бейнелеу (6 сағат),
Кескіндеме –натюрморт (6 сағат);
2. **Композиция** – мамандандыру бойынша сәндік композиция тапсырмасын орындау («Көркем тоқыма», «Зергерлік іс», «Ағашты көркемдеп өңдеу», «Көркем қыш»)

«Сурет» емтиханына қойылатын талаптар:

Тапсырма: портрет иықпен бірге (6 сағат)

Талаптар:

- бейнеленетін объектіні қағаз бетіне композициялық тұрғыда орналастыру;
- конструктивті құрылымы және пропорциялардың дәлдігі;
- түс шешімдерінің үйлесіммен дұрыс орындалуы;
- бөлшектерді нақтылы түрде реңдік пішіндеу;
- жұмыстың аяқталуы.

Материал: 40х60 см ватман қағазы, әр түрлі қатты-жұмсақ қарындаштар, өшіргіш.

«Кескіндеме» емтиханына қойылатын талаптар

Тапсырма: натюрморт (6 сағат);

Талаптар:

- бейнеленетін объектіні параққа композициялық орналастыру;
- конструктивті құрылым және пропорциялардың дәлдігі;
- сауатты түстік және тоналдық шешім;
- түстік және реңдік сауатты шешім;
- бөлшектерді нақтылы түрде реңдік пішіндеу;
- жұмыстың аяқталуы.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Тр 017-11.05-2024
		02.05.2024 ж.
	Талап Нормативтік құжат түрі	1-8

Шешім: полихромдық (көптүсті)

Материал: 40х60 см. ватман қағазы, акрил, акварель, қылқаламдар, суға арналған құты, палитра.

«Көркем тоқыма» бейіні бойынша

«Композиция» емтиханына қойылатын талаптар

Тапсырма: екі тапсырма (6 сағат, максималды балл - 50)

Тапсырма:

- Сәндік графикалық композиция (графикалық шешімде).
- Сәндік композиция (түстік шешімде).

Талаптар:

- берілген тақырыпқа сәйкестігі, тақырыпты ашуға шығармашылық көзқарастың болуы;
- композициялық шешімді сауатты орындауға мәнерлі құралдарды (масштаб, тұтастық, статика-динамика, үш компоненттік, жазықтықтардың пропорционалды қатынасы, симметрия-асимметрия, метр-ырғақ, контраст-нюанс) қолдану;
- композицияның көркемдік мәнерлілігі, үйлесімділігі мен эстетикасы;
- графикалық техниканы, сызу құралдарын қолдану;
- түстердің сауатты сәндік немесе көркем үйлесімі;
- жеке, шығармашылық тәсіл;
- жұмыстың тұтастығы;
- композициялық жұмыстың аяқталуы.

Шешім: графикалық және түстік шешімде;

Көлем: А4 және А3форматтары.

Материал: 40х60 см ватман қағазы, сызу аспаптары (сызғыш, циркуль, транспортир, үшбұрыш), гуашь, акварель, қылқаламдар, суға арналған құты, палитра, графит және түсті қарындаштар, өшіргіш.

«Зергерлік іс» бейіні бойынша

«Композиция» емтиханына қойылатын талаптар

Тапсырма: екі тапсырма (6 сағат, максималды балл - 50)

Тапсырма:

- Сәндік графикалық композиция (графикалық шешімде).
- Сәндік композиция (түстік шешімде).

Талаптар:

- берілген тақырыпқа сәйкестігі, тақырыпты ашуға шығармашылық көзқарастың болуы;

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Тр 017-11.05-2024
		02.05.2024 ж.
	Талап Нормативтік құжат түрі	1-8

-композициялық шешімді сауатты орындауға мәнерлі құралдарды (масштаб, тұтастық, статика-динамика, үш компоненттік, жазықтықтардың пропорционалды қатынасы, симметрия-асимметрия, метр-ырғақ, контраст-нюанс) қолдану;

- композицияның көркемдік мәнерлілігі, үйлесімділігі мен эстетикасы;
- графикалық техниканы, сызу құралдарын қолдану;
- түстердің сауатты сәндік немесе көркем үйлесімі;
- жеке, шығармашылық тәсіл;
- жұмыстың тұтастығы;
- композициялық жұмыстың аяқталуы.

Шешім: графикалық және түстік шешімде;

Көлем: А4 және А3форматтары.

Материал: 40х60 см ватман қағазы, сызу аспаптары (сызғыш, циркуль, транспортир, үшбұрыш), гуашь, акварель, қылқаламдар, суға арналған құты, палитра, графит және түсті қарындаштар, өшіргіш.

*«Ағаш көркемдеп өңдеу» бейіні бойынша
«Композиция» емтиханына қойылатын талаптар*

Тапсырма: екі тапсырма (6 сағат, максималды балл - 50)

Тапсырма:

- Сәндік графикалық композиция (графикалық шешімде).
- Сәндік композиция (түстік шешімде).

Талаптар:

- берілген тақырыпқа сәйкестігі, тақырыпты ашуға шығармашылық көзқарастың болуы;
- композициялық шешімді сауатты орындауға мәнерлі құралдарды (масштаб, тұтастық, статика-динамика, үш компоненттік, жазықтықтардың пропорционалды қатынасы, симметрия-асимметрия, метр-ырғақ, контраст-нюанс) қолдану;
- композицияның көркемдік мәнерлілігі, үйлесімділігі мен эстетикасы;
- графикалық техниканы, сызу құралдарын қолдану;
- түстердің сауатты сәндік немесе көркем үйлесімі;
- жеке, шығармашылық тәсіл;
- жұмыстың тұтастығы;
- композициялық жұмыстың аяқталуы.

Шешім: графикалық және түстік;

Көлем: А4 және А3форматтары

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Тр 017-11.05-2024
		02.05.2024 ж.
	Талап Нормативтік құжат түрі	1-8

Материал: 40х60 см ватман қағазы, сызу аспаптары (сызғыш, циркуль, транспортир, үшбұрыш), гуашь, акварель, қылқаламдар, суға арналған құты, палитра, графит және түсті қарындаштар, өшіргіш.

«Көркем қыш» бейіні бойынша

«Композиция» емтиханына қойылатын талаптар

Тапсырма: екі тапсырма (6 сағат, максималды балл - 50)

Тапсырма:

- Сәндік графикалық композиция (графикалық шешімде).
- Сәндік композиция (түстік шешімде).

Талаптар:

- берілген тақырыпқа сәйкестігі, тақырыпты ашуға шығармашылық көзқарастың болуы;
- композициялық шешімді сауатты орындауға мәнерлі құралдарды (масштаб, тұтастық, статика-динамика, үш компоненттік, жазықтықтардың пропорционалды қатынасы, симметрия-асимметрия, метр-ырғақ, контраст-нюанс) қолдану;
- композицияның көркемдік мәнерлілігі, үйлесімділігі мен эстетикасы;
- графикалық техниканы, сызу құралдарын қолдану;
- түстердің сауатты сәндік немесе көркем үйлесімі;
- жеке, шығармашылық тәсіл;
- жұмыстың тұтастығы;
- композициялық жұмыстың аяқталуы.

Шешім: графикалық және түстік;

Көлем: А4 және А3форматтары

Материал: 40х60 см ватман қағазы, сызу аспаптары (сызғыш, циркуль, транспортир, үшбұрыш), гуашь, акварель, қылқаламдар, суға арналған құты, палитра, графит және түсті қарындаштар, өшіргіш.

Сурет бойынша

ұсынылатын әдебиеттер тізімі

1. Ли Н.Г. Оқу академиялық сурет негіздері / Николай Геннадьевич Ли.- М.: Эксмо, 2018.- 480 б.
2. Могилевцев В.А. Сурет негіздері. Оқу құралы. - СПб.; 2007
3. Макарова М.Н. Сурет және перспектива: Теория және практика. Оқу құралы / - М: Академический Проект, 2016.- 382 б.
4. Беляева, С.Е. Бейнелеу өнер негіздері және көркем жобалау: оқулық / С.Е. Беляева.- М: Академия, 2015.- 208 б.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Тр 017-11.05-2024
		02.05.2024 ж.
	Талап Нормативтік құжат түрі	1-8

- кескіндеме бойынша

1. Могилевцев В.А. Көркемсурет негіздері. Оқу құралы. - СПб., 2012.
2. Дж.Аристид. Классикалық көркемсурет негіздері. Көркем шеберхананың техникасы мен тәсілдері. - М.: Манн, Иванв и Фербер, 2017.
3. Хэйнс.Д. Ережесіз акварель. Техникалар, эксперименттер, практикалық кеңестер. М.: Манн, Иванв и Фербер, 2018.
4. Марин К. Қылқаламсыз бірде-бір күн. М.: Манн, Иванв и Фербер, 2016.
5. Уайт М. Акварельмен портрет пен дене бітім. М.: Манн, Иванв и Фербер, 2019.

- композиция бойынша

- 1.Козлов В.Н. Основы художественного оформления текстильных изделий. – 1981
- 2.Кабижанова Г.К. Основы декоративной композиции: Учебное пособие. Алматы, 2002.
- 3.Логвиненко Г.М. Декоративная композиция. – М., 2005.